

Raadsvoorstel

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.		stuknr. B. en W.
2011	RA11.0033	B	4	11/280

Onderwerp:

Visie op Jongerenparticipatie

Portefeuillehouder: M.H. Thalens-Kolker

Dienst Beleid
Beleidsvoorbereiding
A. Zuidema, telefoon ((0591)68 54 45)

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

De Jongerenraad Emmen per 1 mei 2011 op te heffen als commissie bedoeld in artikel 84 van de Gemeentewet.

Samenvatting

Op 26 maart 2009 heeft u het *Beleidskader Jeugdbeleid 2008 – 2020* vastgesteld. Een van de pijlers van dit beleidskader is *Talentontwikkeling en Participatie*, waaronder ook jongerenparticipatie valt. De *Jongeren Raad Emmen* is één van de vormen van jongerenparticipatie waar uitvoering aan gegeven wordt. Echter, gebrek aan belangstelling bij de jongeren, heeft ervoor gezorgd dat wij u voorstellen de *Stichting Jongeren Raad Emmen* per 1 mei 2011 op te heffen. In de afgelopen periode is gewerkt aan nieuwe en meer flexibele vormen van jongerenparticipatie ter vervanging van de jongerenraad. Deze zijn opgenomen in de *Visie op Jongerenparticipatie*.

Bijlagen:

Visie op Jongerenparticipatie

Stukken ter inzage:

- Brief Jongerenraad Emmen
- Uittrekstel Kamer van Koophandel

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2011	RA11.0033	B 4	11/280

1. Aanleiding voor het voorstel

Sinds 2004 heeft Emmen een jongerenraad in de vorm van een erkende overlegpartner met een stichtingsbestuur. Deze manier van jongerenparticipatie blijkt inmiddels om diverse redenen niet meer te werken. De belangrijkste reden is, dat jongeren de werkzaamheden en de activiteiten niet aansprekend genoeg meer vinden. En dan gaat het met name om activiteiten die te maken hebben met het besturen van een stichting, zoals vergaderen, het betalen van rekeningen en andere administratieve zaken. De jongerenraad bleek niet meer aan te sluiten bij de belevingswereld van de jeugd. Dit was ook terug te zien in het grote aantal wisselingen in het bestuur van de jongerenraad.

Onder jongeren blijkt de behoefte aan *Jongerenparticipatie Nieuwe Stijl*, waar jongeren op een laagdrempelige wijze mee kunnen denken over beleid en activiteiten voor jongeren in de gemeente Emmen. Naast laagdrempeligheid, moet de *Jongerenparticipatie Nieuwe Stijl* er ook op gericht zijn om te gaan werken met een steeds wisselende pool enthousiaste jongeren. Jongeren verbinden zich met deze nieuwe jongerenraad voor korte tijd en op basis van gedeelde interesses.

2. Argumentatie/beoogd effect

Op 26 maart 2009 heeft u het *Beleidskader Jeugdbeleid 2008 – 2020* vastgesteld. Jaarlijks wordt dit beleidskader uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma, voor dit jaar heet dat de *Jeugdagenda 2011*. In dat uitvoeringsprogramma staan de activiteiten die voor dat jaar in uitvoering zijn/worden genomen. De activiteiten, zoals opgenomen in de *Visie op Jongerenparticipatie*, zijn daar onderdeel van.

Eén van de pijlers van het beleidskader is *Talentontwikkeling en Participatie*. Onder die pijler is over jongerenparticipatie opgenomen, dat ‘de veranderende samenleving van invloed is op de wijze waarop jeugdigen opgroeien en ouders of verzorgers opvoeden. De omstandigheden waaronder onze jeugd opgroeit zijn gedifferentieerder geworden en het toekomstperspectief is veeleisender. Het doel van het Jeugdbeleid is dan ook hoogwaardige en voldoende ontwikkelingskansen bieden aan jeugdigen. Alle kinderen en jongeren moeten de kans krijgen zich te ontplooiën tot vrije en verantwoordelijke burgers, die een bijdrage leveren aan een open democratische samenleving. Jongerenparticipatie, zowel op maatschappelijk als politiek vlak, kan daaraan een bijdrage leveren.’

Daaruit blijken ook de twee kanten van jongerenparticipatie: voor jongeren kan participatie een middel zijn om vaardigheden te leren die hun toekomstkansen vergroten. Ook kan het hun binding met de maatschappij versterken. Voor de gemeente kan jongerenparticipatie een manier zijn om maatschappelijke doelen te behalen, maar ook om vernieuwende en creatieve ideeën op te doen.

Jongerenparticipatie betekent, dat we jongeren leren mee te denken en te beslissen over hun omgeving en verantwoordelijkheid leert te dragen voor hun keuzes en inbreng. Het betekent, dat we jongeren actief betrekken bij hun omgeving en hier mogelijkheden voor scheppen. Alleen op deze manier kunnen jongeren uitgroeien tot burgers die als betrokken mensen in hun samenleving staan. Jongerenparticipatie is een leerproces; het betekent, dat we de randvoorwaarden scheppen waarbinnen jongeren leren om zich actief met hun omgeving bezig te houden en betrokken te worden. We helpen jongeren die capaciteiten te bemachtigen, die houding aan te nemen en die kennis op te doen die bijdraagt aan hun toekomstig actief (c.q. participerend) en democratisch burgerschap. Het is de taak aan volwassenen, opvoeders

en leerkrachten, maar ook een democratisch instituut als een gemeente, om situaties te scheppen waarin participatief gedrag wordt uitgelokt.

In de jaren negentig was jongerenparticipatie iets nieuws. Het was een reactie op een tijd waarin nooit iets aan jongeren werd gevraagd. Er kwamen jeugdraden, jongerenpanels en allerlei bureaus voor jongeren. Alles om de jongere in de gelegenheid te stellen haar verhaal te doen. Echter, jongerenparticipatie is meer dan de jongere in de gelegenheid stellen te doen wat ze willen, het betekent voor jongeren ook dat ze de verantwoordelijkheid nemen voor hun deel van de participatie. En zo verschuift jongerenparticipatie van ‘u vraagt, wij draaien’ naar het ondersteunen en stimuleren van jongeren om hen betrokken burgers te laten worden. Daarbij is er een fundamentele verandering gaande in de samenleving: in hoe mensen elkaar vinden, kennis en ideeën uitwisselen en samenwerken. Deze verandering heeft een technische aanleiding (de mogelijkheden van internet en web 2.0), maar de gevolgen zijn maatschappelijk. En daarom heeft het ook gevolgen voor het werk en de manier van werken van de overheid: de relatie tussen burger en overheid, de interne organisatie van de overheid en de manier van werken van de ambtenaar.

In Emmen

Jongerenparticipatie in Emmen is niet nieuw. Naast de *Jongeren Raad Emmen* was bijvoorbeeld 2009 het *Jaar van de Jeugd*. In dat jaar hebben we bestaande activiteiten gebundeld en nieuwe activiteiten ontwikkeld om jongeren te betrekken. In 2009 hebben we ook voor het eerst een jeugdparlement georganiseerd voor leerlingen van het VMBO. Al deze activiteiten zijn bedoeld voor alle jongeren in de gemeente Emmen in de leeftijd 12 tot en met 23 jaar.

Jeugdparlement

Op 12 november 2009 en op 25 november 2010 heeft, mede naar aanleiding van het amendement begrotingsbehandeling 2008, het *Jeugdparlement* plaatsgevonden. Doel van het *Jeugdparlement* is om jongeren kennis te laten maken met de werking van de lokale democratie. In totaal 70 leerlingen van 3-VMBO (theoretische leerweg) van de drie scholengemeenschappen in de gemeente Emmen waren beide keren een dag lang te gast op het gemeentehuis. Zij maakten op die dag kennis met de lokale democratie, door zelf te ervaren wat het is om voorstellen te schrijven en te verdedigen in een (jongeren)raadsvergadering. Uiteindelijk kan maar één voorstel winnen. De voorstellen waren opgehangen aan een thema: in 2009 was dat ‘Voorzieningen voor jongeren’ in 2010 ‘Mijn Emmen’. Onderdeel van het project is ook dat de gemeente, samen met de bedenkers ervan, uitvoering geeft aan het winnende voorstel. In 2009 resulteerde dat in het project *Butterfly Bikes*, een tiental fietsen die kosteloos geleend kunnen worden, in 2010 een *Winterparty*.

SMS-project

Bij het sms-project kunnen jongeren snel een subsidie aanvragen voor een cultureel initiatief. Dit kan door het sturen van een sms-bericht naar 1008 met daarin het woord ‘idee’, gevolgd door een spatie en een korte beschrijving van het plan. De gemeente neemt dan binnen vijf werkdagen contact op met de jongeren om te kijken of het initiatief in aanmerking komt voor subsidie en informeert hen binnen enkele dagen over het wel of niet verkrijgen van de subsidie. Na goedkeuring begeleidt een jongerenwerker van Sedna de jongere naar een concreet plan en helpt hij deze – indien nodig met medewerking van CQ - bij de uitvoering. Per project is maximaal € 2.000,00 beschikbaar. Voorwaarde voor het verkrijgen van subsidie is dat het gaat om een culturele activiteit die plaats vindt in de gemeente Emmen, die jongeren meer betreft bij cultuur en waarbij meerdere partijen samenwerken. Het sms-project loopt sinds medio 2010 en heeft inmiddels al enkele concrete resultaten opgeleverd.

Jaarplan jeugd

2009 was het *Jaar van de Jeugd*, met name voor jongeren tussen de 12 en 23 jaar. In een dienstoverstijgende projectorganisatie is in dat jaar gewerkt aan de doelstellingen om

- de gemeente Emmen een uitstekende plek te laten zijn voor de jonge, creatieve en innovatieve ondernemer en
- de gemeente Emmen een bruisende stad te laten zijn voor de jeugd op het gebied van wonen, werken en vrije tijd.

Verder zijn de volgende ambities geformuleerd:

- opbouwen van een duurzame en vruchtbare relatie met een groep jongeren uit de gemeente Emmen;
- ontwikkelen van communicatievormen die jongeren aanspreekt en verbindt met gemeente;
- betrekken van Emmense jongeren bij de ontwikkeling van projecten voor jongeren;
- faciliteren van initiatieven van jongeren voor jongeren in Emmen en omgeving;
- uitvoeren van projecten in het kader van het jeugdbeleid in samenwerking met jongeren en andere partners in de gemeente Emmen;
- samenwerken met bestaande jongerenclubs en jonge ondernemers;
- verbinden van losse projecten voor jongeren die zijn geïnitieerd door de gemeente;
- creëren van synergie door wensen van jongeren en gemeentelijke doelstellingen te combineren en
- borgen en laten doorgroeien van de activiteiten van het *Jaar de Jeugd* in de gemeentelijke organisatie.

Om van 2009 ook daadwerkelijk een *Jaar van de Jeugd* te maken, zijn nieuwe en bestaande activiteiten voor jongeren onder een overkoepelende campagne aan de jeugd in de gemeente Emmen gepresenteerd. Dit is de campagne *Hé Youngster, dare2create your future*. De campagne is opgezet om jonge mensen te inspireren en uit te nodigen met elkaar leuke en zinvolle dingen te doen die de kwaliteit van hun leven versterken. Dit is gedaan door te kijken naar wat er al in Emmen gebeurt en te proberen activiteiten met elkaar te verbinden dan wel te initiëren en ondersteunen en door open te staan voor verrassende invalshoeken en ingrediënten voor het jeugdbeleid.

Activiteiten die, naast de bestaande activiteiten, onder de vlag van *Hé Youngster* zijn geïnitieerd zijn onder meer *Youngster Board Meetings*, *Youngster TV* en *Challenge your Future*. Ook de jongeren-activiteiten die rondom en tijdens de finish van de tweede etappe van de Spaanse wielerronde *La Vuelta* in 2009 in Emmen hebben plaatsgevonden zijn vanuit deze projectorganisatie in gang gezet. Het uitgangspunt van al deze activiteiten was telkens, dat het een uitwerking van of een aanzet tot initiatieven van jongeren was. Ook is geëxperimenteerd met verschillende vormen om jongeren te betrekken bij het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke politiek.

Accountmedewerker Jongerenparticipatie

Naar aanleiding van de *Hé Youngstercampagne*, meldde zich ook een jonge twintiger met inspirerende ideeën over jongerenparticipatie. Hij heeft zich laten zien in een aantal activiteiten in het *Jaar van de Jeugd* en toonde zich daarbij een creatieve en energieke vertegenwoordiger van Emmense jongeren.

Gegeven het feit, dat in het verleden was gebleken, dat het lastig is voor organisaties om jongeren te bereiken, te motiveren en vast te houden, is in december 2009 besloten om een pilot te starten. Het doel van de pilot is om jongerenparticipatie vorm te geven voor en vooral door jongeren. In de uitvoering is deze jonge twintiger in dienst genomen als

Accountantmedewerker Jeugd. Een nieuwe functie, speciaal voor deze pilot ontwikkeld. De rode draad in de werkzaamheden van deze accountmedewerker is om invulling te geven aan de samenwerking tussen de gemeente Emmen en jongeren uit de gemeente. Het doel van de pilot is om jongeren meer te betrekken bij besluitvorming, planontwikkeling en uitvoering gericht op jonge mensen in Emmen en omgeving.

De accountmedewerker heeft onder meer aan de volgende activiteiten gewerkt:

- maandelijks *Youngsterborrel* om jongeren uit te dagen om mee te denken met gemeentelijke beleid en met creatieve ideeën en plannen te komen;
- het *Career Event* op 17 maart 2010 waar jongeren met een startkwalificatie en Emmense bedrijven in de gelegenheid werden gesteld met elkaar kennis te maken;
- een project van Emmen Revisited in Nieuw-Amsterdam/Veenoord in april 2010, waar jongeren werden geïnterviewd over de voorzieningen in het dorp en hun wensen daarbij;
- de *Pak je kans*-manifestatie op 19 mei 2010, waar jongeren zonder werk of opleiding werden gemobiliseerd en gemotiveerd en waar de bekendheid van het *Werkplein* werd vergroot;
- uitvoering winnende voorstellen jeugdparlement 2009 en 2010.

Verder heeft hij met veel mensen gesproken over het plan een digitaal jongerenplatform op te zetten voor deze regio.

Digitaal Jongerenplatform

In de collegebrief 2010-2014 hebben we aangegeven jongerenparticipatie vorm te willen geven in een digitaal jongerenplatform. Het digitaal jongerenplatform moet worden wat de naam al zegt: een platform, online beschikbaar, voor jongeren in en rondom de gemeente Emmen. Het is een verzamelpunt voor vragen en initiatieven van jongeren vanaf een jaar of 15.

Of zoals de accountmedewerker het zich voorstelt: *‘Jongeren bezoeken het platform omdat er altijd actuele, nuttige en leuke informatie te halen is over werkervaring, werk, uitkering, wonen, uitgaan. Als jongere kun je op het platform terecht voor alle dingen die je nodig hebt of kunt gebruiken in je leven. Of het nu gaat om banen, wonen, werken of uitgaan. Op het platform komen allerlei initiatieven, projecten en ideeën bij elkaar. Dat maakt het makkelijker, toegankelijker en ook leuker voor jongeren om zich erin te verdiepen. En de bundeling van krachten heeft absoluut meerwaarde, zeker als het gaat om scholing en werk. Uiteindelijk heeft iedereen iets aan het platform!’*

De kracht van het platform is, dat het wordt ontwikkeld en onderhouden dóór jongeren. Het team achter het jongerenplatform zal bestaan uit jongeren die voor korte of langere tijd bouwen aan het platform, antwoord of advies geven aan de jongeren die het platform bezoeken, gevraagd en ongevraagd advies geven aan de gemeente Emmen (in de hoedanigheid van *Jongerenparticipatie Nieuwe Stijl*), items voor het platform bedenken en realiseren (bijvoorbeeld als filmploeg) en beschikbaar zijn voor diverse projecten (bijvoorbeeld als regelneven en –tantes voor een jeugdparlement of als onderzoeksploeg voor bijvoorbeeld onderzoeksvragen van de raad). Het moet een plek worden waar jongeren hun talenten kunnen ontplooiën, werkervaring kunnen opdoen en in contact kunnen komen met potentiële werk- of opdrachtgevers.

In het team is onder andere plek voor jongeren die deelnemen aan een leer-werktraject, stagiaires van MBO en HBO en jonge uitkeringsgerechtigden. Dit betekent dat het team ook regelmatig van samenstelling zal wisselen, al naar gelang bijvoorbeeld de lengte van een

stageperiode of leer-werktraject. Het platform zal gaan samenwerken met diverse partijen uit het onderwijsveld en op het terrein van media en nieuws en met het bedrijfsleven.

Meerdere partijen hebben al hun verbondenheid met het platform uitgesproken. Momenteel wordt gewerkt aan een project-initiatiefvoorstel, met daarin een volledige beschrijving en uitwerking van het digitaal jongerenplatform, inclusief alle relevante documenten, zoals onder meer de beargumenteerde keuze voor de juiste inbedding van het digitaal jongerenplatform, een samenwerkingsconvenant tussen de deelnemende partijen, een programma van eisen voor de fysieke omgeving, een functioneel ontwerp voor de website en een investering- en exploitatieoverzicht. Wat de juiste inbedding betreft staat de haalbaarheid en het succes van het platform centraal. Gezocht wordt naar de inbedding waarbij de gemeente Emmen en de andere samenwerkingspartners elk voluit kunnen bijdragen aan een bloeiend digitaal jongerenplatform. Dat kan gaan om het verlenen van fysieke bijdragen in coaching van jongeren on-the-job, bieden van aansturing of om het verlenen en vergaren van financiële bijdragen. Vervolgens kan op basis daarvan een go/no-go beslissing worden genomen. Uitgangspunten bij dit project-initiatiefvoorstel moet zijn, dat

- het platform in woord en daad een product van de jongeren is;
- jongeren zelf het platform vormen en daarbij worden gecoacht en begeleidt door professionals;
- jongeren worden betrokken bij de ontwikkeling en implementatie van het platform;
- er, in organisatievorm, een goede balans wordt gevonden tussen de flexibiliteit en zelfstandigheid van het platform om adequaat in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen en initiatieven (van jongeren) en de noodzaak om regie te houden over ambitie, doelstellingen en resultaten die de gemeente Emmen met het platform voor ogen heeft;
- het platform actief de samenwerking zoekt met diverse partijen en daarvoor ook opdrachten kan gaan doen;
- er in beeld wordt gebracht welke mogelijkheden tot samenwerking er nog meer zijn, naast de hier al genoemde (bijvoorbeeld met het Centrum voor Jeugd en Gezin).

Sociale media

Als we het hebben over jongerenparticipatie en nieuwe manieren zoeken om in contact te komen en te blijven met jongeren, dan kunnen we niet heen om de veranderende wijze waarop mensen elkaar vinden, kennis en ideeën uitwisselen en samenwerken. Internet, en dan met name sociale media, zoals twitter, facebook, hyves etc., speelt daar een belangrijke rol in. Dit onderwerp leent zich uitstekend om te experimenteren met de mogelijkheden van sociale media. Door goed gebruik te maken van sociale media kan de overheid een platform bieden waar burgers en ambtenaren samenwerken aan het vormen van beleid.

Al deze zaken zijn opgenomen in de notitie *Visie op Jongerenparticipatie*, die als bijlage is bijgevoegd. Daarin is ook aangegeven hoe jongerenparticipatie verder opgepakt zal worden. In de eerste plaats is het goed om in stand te houden en verder uit te bouwen wat we in de afgelopen periode hebben opgezet, zoals bijvoorbeeld het jeugdparlement, de uitkomsten van het jaar van de jeugd en het sms-project.

In de tweede plaats laat de notitie zien, dat we in de afgelopen periode hebben geleerd dat jongerenparticipatie tegenwoordig niet meer werkt via vaste overlegstructuren, zoals een jongerenraad, maar dat we het moeten vormgeven via verschillende media, op verschillende momenten, met verschillende doelen en met verschillende jongeren. Dat is jongerenparticipatie *Nieuwe Stijl*.

In de derde plaats gaat het bij (jongeren)participatie vaak om de methodes, zoals een participatiewijzer of –ladder, maar uit de de praktijk blijkt, dat een succesfactor de

betrokkenheid van de gemeente is. Participatie moet niet gezien worden als iets wat je eraan moet doen, maar als een toegevoegde waarde. Daarom moet het geïntegreerd worden in beleids- en planvormingsprocessen.

In de vierde plaats zal er een start gemaakt worden met de voorbereiding, implementatie en uitvoering van het digitaal jongerenplatform.

Al deze stappen laten zien, dat er gewerkt wordt aan nieuwe en meer flexibele manieren om jongerenparticipatie vorm te geven. Voortdurend zal nagedacht worden over de vraag, hoe jongeren bij een bepaald plan, proces of activiteit kunnen worden betrokken. Daarmee is er een vervanging gekomen voor de jongerenraad 'oude stijl'. De stichting is inmiddels opgeheven door het laatste bestuurslid en dus kan ook de status van erkende overlegpartner komen te vervallen.

3. Relatie met bestaand beleid/eerder genomen besluiten

RA 04.003 Formalisering Jongerenraad Emmen

RA 08.0141 Beleidskader jeugdbeleid 2008-2010

4. Afstemming met externe partijen/communicatie

Een en ander is intern afgestemd, alsmede met het laatst overgebleven bestuurslid van de jongerenraad.

5. Financiële consequenties/voorgestelde dekking

Geen.

Een concept-besluit is bijgevoegd.

Emmen, 1 maart 2011.

Burgemeester en wethouders van Emmen,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Mewe

C. Bijl

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2011	RA11.0033	B 4	11/280

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 1 maart 2011, nummer: 11/280;

b e s l u i t :

De Jongerenraad Emmen op te heffen als commissie bedoeld in artikel 84 van de Gemeentewet.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 28 april 2011.

de griffier,

de voorzitter,

H.D. Werkman

C. Bijl